

Punkt 7.

Orientering om vandindvindingstilladelser til markvanding

2018-062666

Miljø- og Energiforvaltningen fremsender til Miljø- og Energiudvalget orientering vedrørende indvindingstilladelser til markvanding.

Beslutning:

Til orientering. Henvendelse fra AgriNord vedhæftes referatet.

Daniel Borup var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Sommeren 2018 var som bekendt tør og varm, og her ultimo april 2019 er der igen tørkevarsel. Derfor ser Miljø- og Energiforvaltningen et øget antal henvendelser og ansøgninger fra landmænd, der ønsker tilladelse til indvinding af vand til at vande marker, eller udvide den tilladelse de har. Miljø- og Energiudvalget er på mødet den 15.08.2018 (punkt 18) blevet orienteret om udfordringen i sommeren 2018.

Forvaltningen prioriterer vand til mennesker, industri, klimaformål og dyr højere end vanding af planter. Der er derfor i flere år kun i meget begrænset omfang behandlet ansøgninger om nye eller forhøjede markvandingstilladelser, da de øvrige opgaver har optaget forvaltningens ressourcer. På grund af sagspuklen er det p.t. ikke muligt at svare ansøgere om markvandingstilladelser på, hvornår de kan forvente svar på deres ansøgning, da forvaltningen stort set ikke behandler dem.

Afhængigt af afgrødevalg og lokale forhold kan en tilladelse til markvanding være en forudsætning for dyrkning og optimering af landbrugets udbytte og indtjening. Dette gælder såvel konventionelle landmænd og ikke mindst økologiske husdyrproducenter, der kan have sværere ved at skaffe erstatningsfoder, såfremt deres afgrøder rammes af tørke. Konkret her i foråret hæmmes eksempelvis fremspiring og for vinterrapsen øger det risikoen for abortering og dermed et markant mindre udbytte.

Bortset fra forsyning af husholdningen i enkeltejendomme i det åbne land, er der krav om en tilladelse efter vandforsyningsloven med tilhørende screening efter miljøvurderingsloven, hvis man ønsker at indvinde vand. Det skal sikre, at indvindingen kan ske uden væsentlig negativ påvirkning af omgivelser, som natur, vandløb, andre indvindere af vand, flytning af forurening mm. Desuden sikrer sagsbehandlingen, at udnyttelsen af ressourcen sker ud fra en afvejning af de samlede ønsker og behov for vand.

En midlertidig bevilling fra byrådet til en indsats til behandling af ansøgninger om tilladelse til hele vandindvindingsområdet bortfaldt pr. 31. december 2018. Samtidigt er antallet af ansøgninger stigende, lige som øvrige sager har været prioriteret højere, f.eks. lokalplaner og byggesager. Det er derfor fortsat ikke muligt at nedbringe den samlede pukkel af ansøgninger om nye, forhøjede eller fornyede tilladelser på området. Den individuelle vurdering i forhold til omgivelserne er ofte ressourcetung med høring af andre sagsområder og myndigheder. Forvaltningen arbejder aktivt med at optimere sagsbehandlingen via automatisering og overordnede analyser af vandindvindingen med henblik på en egentlig samlet vandindvindingsstrategi. Herunder ses der på muligheder for at anvende teknisk vand til formål, der ikke kræver drikkevandskvalitet. Det er ikke muligt at trække ressourcer fra beslægtede sagsområder, da også disse er ressourcemæssigt pressede. Forvaltningen har i et budgetønske fra budget 2020 foreslået, at området opnormeres.

Der er i øjeblikket godt 50 ubehandlede ansøgninger om tilladelse til markvanding. Både ansøgninger om nye borer, men overvejende tilladelse til at udvide den eksisterende tilladelse. Siden sommeren 2018 har Miljø- og Energiforvaltningen oplevet en øget efterspørgsel efter en tilladelse i det hele taget.

Den manglende behandling af nye og udløbne tilladelser medfører desuden, at uudnyttede tilladelser ikke "høstes" til gavn for en omfordeling af den samlede ressource til dem, der har behov.

Som opfølgning på en landspolitisk aftale om bedre muligheder for hurtig sagsbehandling af vandindvindingstilladelser i tørkesituationer har Miljø- og Fødevareministeren sendt udkast til ny bekendtgørelse om vandindvinding i høring. Det er forvaltningens vurdering, at udkastet ikke giver kommunen nye reelle muligheder for hurtig sagsbehandling, men til gengæld øger forventningerne hos landmænd og konsulenter om hurtig og muligvis også automatisk imødekomme sagsbehandling.

Samlet vurdering

Med baggrund i den nuværende tørre april og sidste års varme og tørre sommer forventer Miljø- og Energiforvaltningen et øget antal ansøgninger om indvindingstilladelser til markvanding.

Udover flere ansøgninger modtager forvaltningen et stigende antal henvendelser, med deraf følgende ressourcetræk til dialog med landmænd og konsulenter, om manglende sagsbehandling.

Miljø- og Fødevarerministerens tiltag for hurtigere sagsbehandling af vandindvindingstilladelser giver ikke kommunen nye reelle muligheder for hurtig sagsbehandling, men øger forventningen hos landbrugere og konsulenter.

Bilag:

Om markvandingstilladelser